

Hà Nội, ngày 28 tháng 6 năm 2022

THÔNG CÁO BÁO CHÍ KẾT QUẢ KHẢO SÁT MỨC SỐNG DÂN CƯ 2021

1. Một số thông tin chung về Khảo sát mức sống dân cư năm 2021

Khảo sát mức sống dân cư năm 2021 (viết gọn là KSMS 2021) được tiến hành theo Quyết định số 95/QĐ-TCTK ngày 29 tháng 01 năm 2021 của Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê. KSMS 2021 là cuộc điều tra chọn mẫu nhằm thu thập thông tin để tổng hợp, biên soạn các chỉ tiêu thống kê quốc gia về mức sống hộ dân cư, đáp ứng nhu cầu thông tin thống kê cho các cấp, các ngành để đánh giá mức sống, tình trạng nghèo đói và phân hoá giàu nghèo của dân cư theo hướng tiếp cận đa chiều. KSMS 2021 được tiến hành trên phạm vi 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, bao gồm 47.000 hộ đại diện cho toàn quốc, khu vực thành thị, nông thôn, 6 vùng địa lý, tỉnh/thành phố trực thuộc Trung ương. KSMS 2021 sử dụng phương pháp phỏng vấn trực tiếp để thu thập các thông tin nhằm tính toán các chỉ tiêu về nghèo đa chiều, thu nhập và một số chỉ tiêu liên quan khác.

2. Một số kết quả KSMS 2021

(1) *Số nhân khẩu bình quân 1 hộ* năm 2021 là 3,6 người/hộ. Nhân khẩu bình quân của các hộ ở khu vực nông thôn cao hơn khu vực thành thị; các hộ có thu nhập càng cao thì số nhân khẩu bình quân 1 hộ càng thấp. Vùng có số nhân khẩu bình quân 1 hộ cao nhất là vùng Trung du và miền núi phía Bắc (4 người/hộ) và thấp nhất là vùng Đông Nam Bộ (3,3 người/hộ).

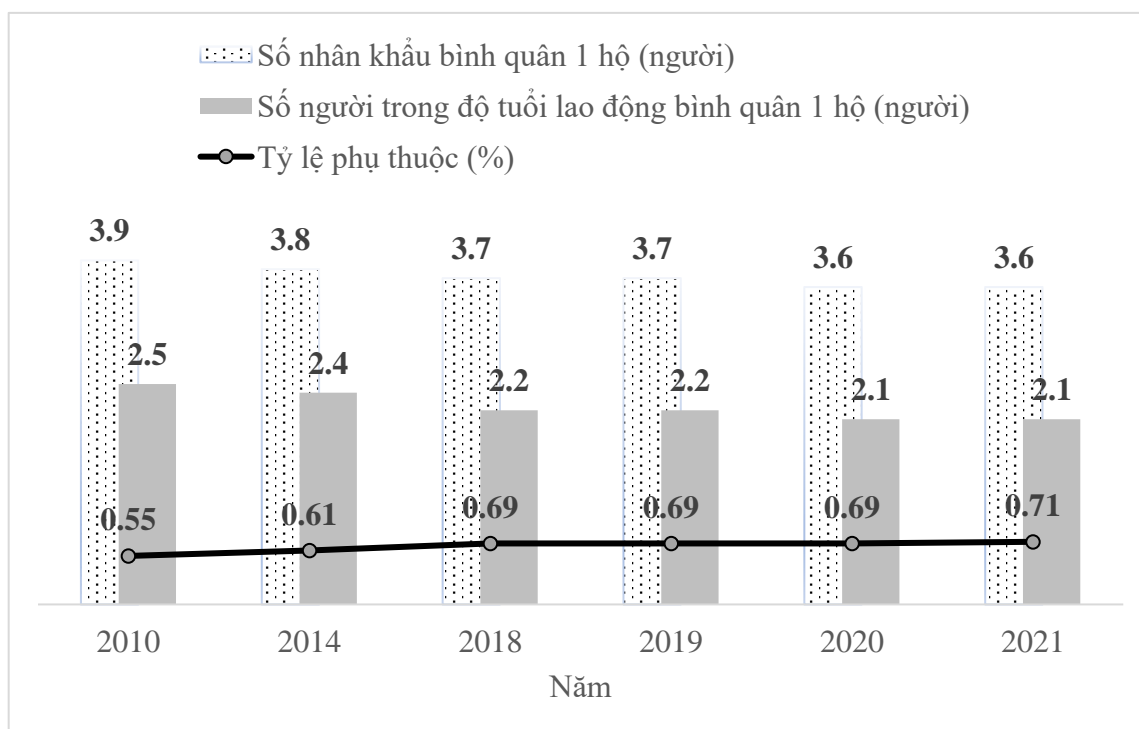
Trong giai đoạn 2010-2021, số nhân khẩu bình quân 1 hộ giảm nhẹ qua các năm, từ 3,9 người/hộ năm 2010 xuống 3,6 người/hộ năm 2021.

(2) *Tỷ lệ phụ thuộc của hộ gia đình*¹ năm 2021 là 0,71. Tỷ lệ phụ thuộc của các hộ dân cư thuộc khu vực nông thôn cao hơn so với khu vực thành thị (0,76 so với 0,64). Tỷ lệ này giảm dần theo 5 nhóm thu nhập, các hộ có thu nhập càng cao thì tỷ lệ phụ thuộc càng giảm. Đồng bằng sông Hồng là vùng có tỷ lệ phụ thuộc cao nhất cả nước (0,8), thấp nhất là vùng Đông Nam Bộ (0,5).

¹ Tỷ lệ phụ thuộc được tính bằng số người ngoài độ tuổi lao động chia cho số người trong độ tuổi lao động: 15-55 tuổi đối với nữ và 15-60 tuổi đối với nam.

Ngược lại với xu hướng giảm của quy mô hộ gia đình và số người trong độ tuổi lao động thì tỷ lệ phụ thuộc tăng nhẹ trong giai đoạn 2010-2021, từ 0,55 năm 2010 đến 0,71 năm 2021.

Hình 01. Quy mô hộ gia đình, số người trong độ tuổi lao động và tỷ lệ phụ thuộc 2010 - 2021

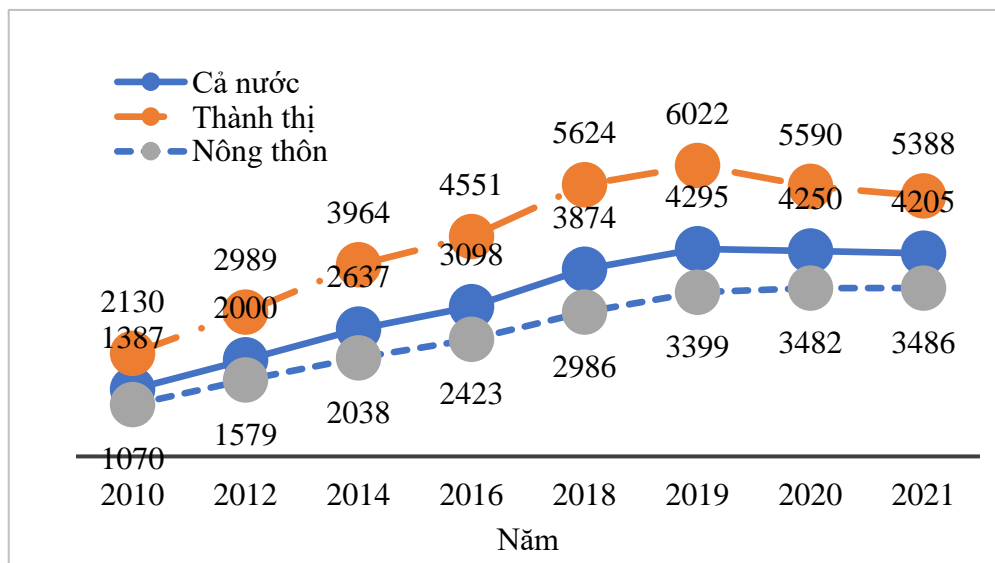
Nguồn: Tính toán từ dữ liệu Khảo sát mức sống dân cư năm 2010-2021

(3) Thu nhập bình quân 1 người 1 tháng năm 2021 theo giá hiện hành đạt 4.205 nghìn đồng, giảm 1,1% so với năm 2020. Thu nhập bình quân 1 người 1 tháng năm 2021 ở khu vực thành thị đạt 5.388 nghìn đồng, cao gấp gần 1,5 lần khu vực nông thôn (3.486 nghìn đồng).

Trước năm 2019 thu nhập bình quân đầu người liên tục tăng, tuy nhiên sau 2019 do tác động tiêu cực của đại dịch Covid-19, thu nhập có xu hướng giảm dần. Tốc độ giảm thu nhập ở khu vực thành thị nhiều hơn so với khu vực nông thôn. So với năm 2020, thu nhập bình quân 1 người 1 tháng năm 2021 ở khu vực thành thị giảm 3,6%, trong khi thu nhập bình quân 1 người 1 tháng ở khu vực nông thôn không thay đổi đáng kể.

Hình 02. Thu nhập bình quân nhân khẩu 1 tháng chia theo thành thị nông thôn 2010-2021

Đơn vị tính: 1000 đồng

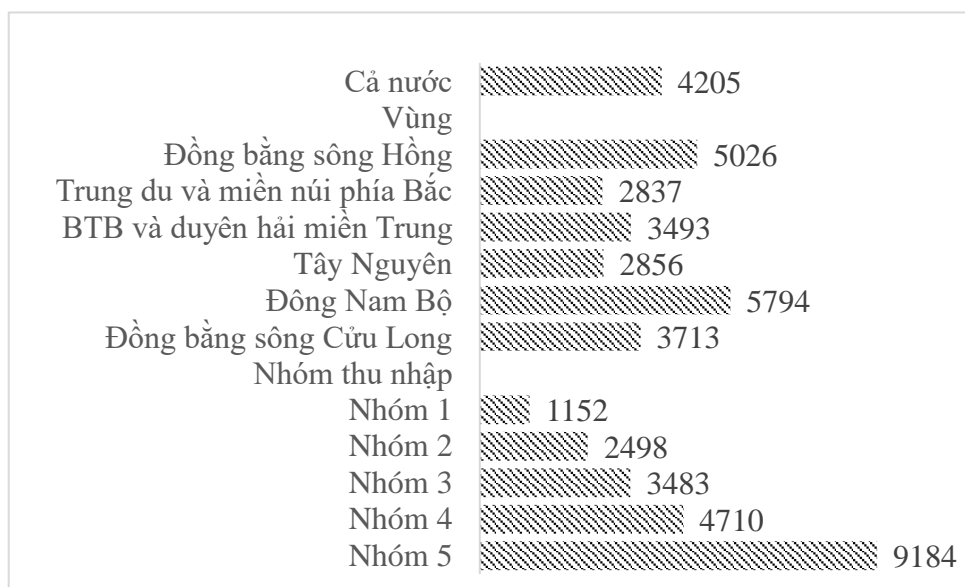
Nguồn: Tính toán từ dữ liệu Khảo sát mức sống dân cư năm 2010-2021

Trong năm 2021, vùng có thu nhập bình quân đầu người cao nhất là vùng Đông Nam Bộ (5.794 nghìn đồng/người/tháng) và thấp nhất là vùng Trung du và miền núi phía Bắc (2.837 nghìn đồng/người/tháng).

Nhóm hộ giàu nhất (nhóm gồm 20% dân số giàu nhất - nhóm 5) có thu nhập bình quân 1 người 1 tháng đạt 9.184 nghìn đồng cao gấp 8 lần so với nhóm hộ nghèo nhất (nhóm gồm 20% dân số nghèo nhất - nhóm 1).

Hình 03. Thu nhập bình quân nhân khẩu 1 tháng chia theo vùng và nhóm thu nhập năm 2021

Đơn vị tính: 1000 đồng

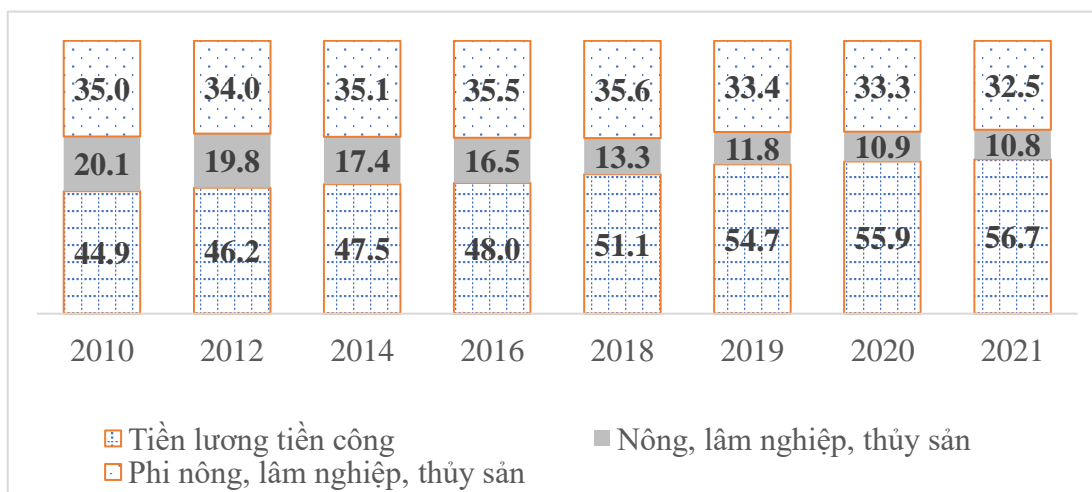

Nguồn: Tính toán từ dữ liệu Khảo sát mức sống dân cư năm 2021

Cơ cấu thu nhập đang chuyển dịch theo hướng ngày càng tiến bộ hơn. Tỷ trọng các khoản thu từ tiền công, tiền lương có xu hướng tăng dần từ năm 2010 đến nay, từ 44,9% năm 2010 lên đến 56,7% năm 2021. Ngược lại, tỷ trọng thu từ hoạt động tự làm nông, lâm nghiệp, thủy sản có xu hướng ngày càng giảm, từ 20,1% năm 2010 xuống còn 10,8% năm 2021.

Hình 04. Cơ cấu thu nhập bình quân nhân khẩu 1 tháng chia theo nguồn thu 2010-2021

Đơn vị tính: %

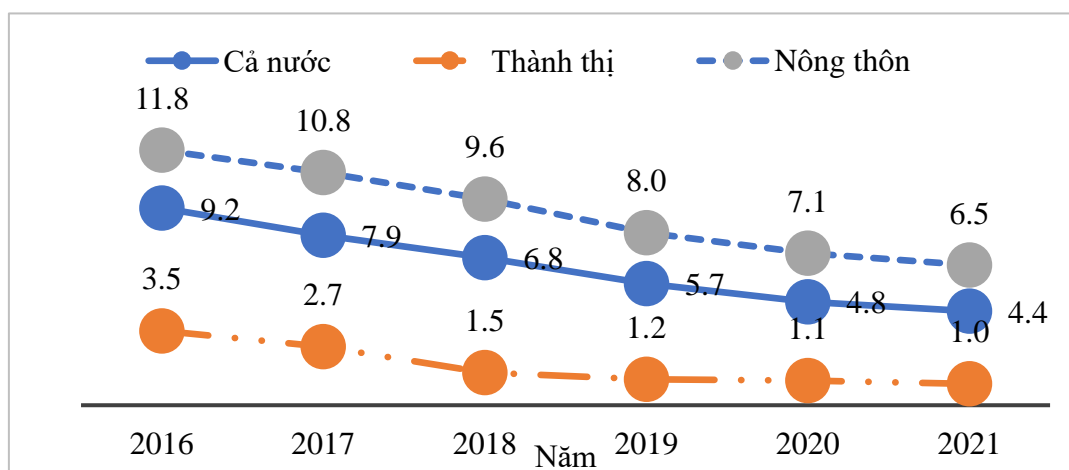

Nguồn: Tính toán từ dữ liệu Khảo sát mức sống dân cư năm 2010 - 2021

(4) Tỷ lệ hộ nghèo tiếp cận đa chiều năm 2021 là 4,4%, giảm 0,4 điểm phần trăm so với năm 2020, Trung du và miền núi phía Bắc là vùng có tỷ lệ hộ nghèo cao nhất cả nước (13,4%). Tỷ lệ hộ nghèo đã giảm liên tục trong giai đoạn 2016-2021, trung bình mỗi năm giảm khoảng 1 điểm phần trăm.

Hình 05. Tỷ lệ hộ nghèo đa chiều theo chuẩn nghèo tiếp cận đa chiều của Chính phủ giai đoạn 2016-2020

Đơn vị tính: %

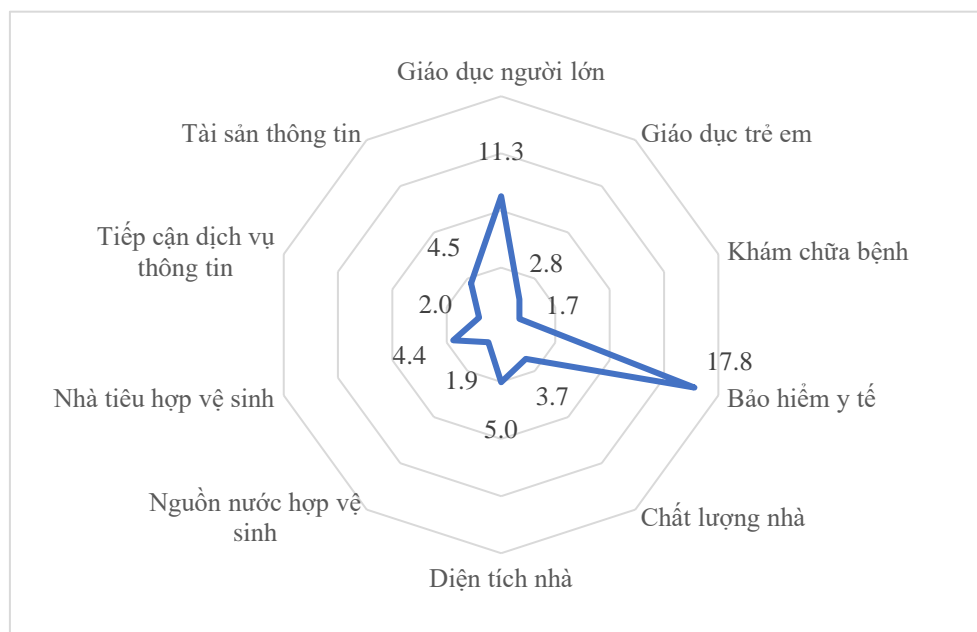

Nguồn: Tính toán từ dữ liệu Khảo sát mức sống dân cư năm 2016 - 2021

Xét riêng về 10 chỉ số phản ánh mức độ thiếu hụt các dịch vụ xã hội cơ bản thì các hộ gia đình Việt Nam năm 2021 thiếu hụt nhiều về bảo hiểm y tế và giáo dục người lớn (mức độ thiếu hụt lần lượt là 17,8% và 11,3%).

Hình 06. Tỷ lệ hộ thiếu hụt các chỉ số nghèo đa chiều năm 2021

Đơn vị tính: %

Nguồn: Tính toán từ dữ liệu Khảo sát mức sống dân cư năm 2021

(5) **Hệ số GINI** (theo thu nhập) của Việt Nam năm 2021 là 0,374, không biến động nhiều so với năm 2020 (0,373) và vẫn giữ ở mức bất bình đẳng trung bình. Mức độ bất bình đẳng trong phân phối thu nhập ở khu vực nông thôn cao hơn khu vực thành thị. Hai vùng có tỷ lệ hộ nghèo cao là Trung du miền núi phía Bắc và Tây Nguyên cũng là hai vùng có hệ số GINI cao nhất (tương ứng 0,428 và 0,418), Đông Nam Bộ là vùng có hệ số GINI thấp nhất (0,322).

Kết luận

Năm 2021, thu nhập bình quân đầu người vẫn tiếp tục giảm so với năm 2020 do tác động của đại dịch Covid-19 nhưng cơ cấu thu nhập vẫn chuyển dịch theo hướng ngày càng tiến bộ hơn với tỷ trọng các khoản thu từ tiền công, tiền lương có xu hướng tăng và tỷ trọng thu từ hoạt động tự làm nông, lâm nghiệp, thủy sản có xu hướng ngày càng giảm. Mặc dù, thu nhập của dân cư có giảm so với năm 2020 nhưng tỷ lệ hộ nghèo vẫn giảm do Chính phủ thực hiện tốt các chính sách an sinh xã hội./.

TỔNG CỤC THỐNG KÊ